

ELNA

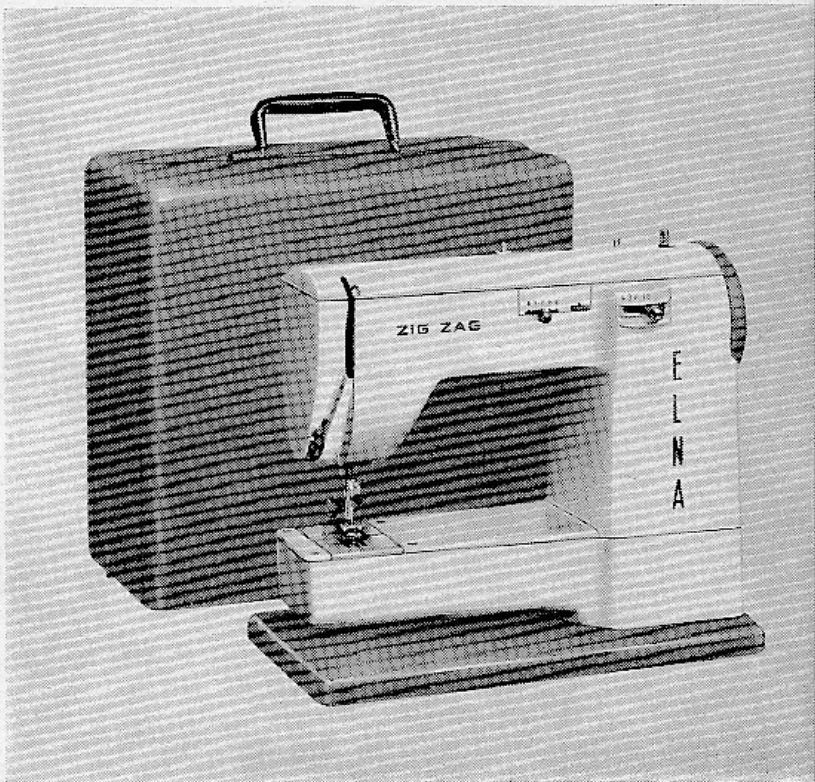

ELNA

K.5430.: tel. 21.04.

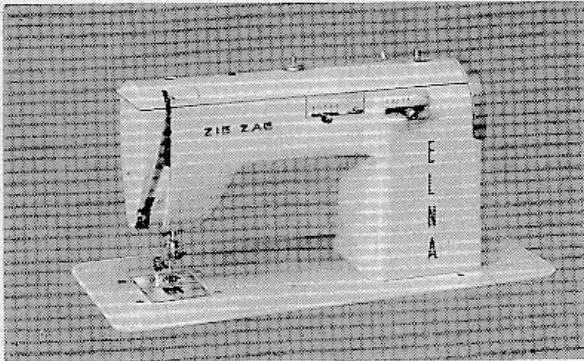
HANDLEIDING

NAAIMACHINES
vanaf f 399,—
Lewenstein - Elna
Husqvarna
Ook levering
op consumenten-
voorwaarden.
Reparatie alle merken.
NAAICENTRUM
"HOLTHUIS"
Landstraat 10 - Aalten
telef. (05437) 2027

ELNA Zig Zag
met vrije arm en koffer

1

ELNA Plana Zig Zag
met vlakke basis, te monteren
in meubel of blok

2

Belangrijke aanwijzingen

	Bladzijden
Vorbereitung van de ELNA	3-9
a) Om onberispelijk werk te leveren, moet de machine vooral goed onderhouden worden.	
b) Ook de beste naaimachine zal niet voldoen, indien slechte naalden worden gebruikt. Kies daarom naalden van eerste kwaliteit, Europees systeem 705 of Amerikaans systeem 15x1.	
c) Naald en draad moeten overeenkomen met het soort werk, dat U wenst te maken.	
d) Laat nooit de machine lopen, wanneer de draad in de naald is aangebracht, zonder dat het naaiwerk zich onder het voetje bevindt.	
Normaal Naaien - Regelen	10-11
Volg nauwkeurig onze aanwijzingen bij het aanbrengen van de draad en het regelen van de machine.	
Zigzag Naaien - Regelen	12
Maak U eerst geheel vertrouwd met eenvoudige werkzaamheden en profiteer daarna des te beter van de vele andere mogelijkheden, die de ELNA U biedt.	
Praktische naaiwerken	13-19
Extra toebehoren	20-21
Storingen	22
a) Leest U vooral eerst onze aanwijzingen, voordat U eventueel probeert een storing te verhelpen.	
b) Maak zoveel mogelijk gebruik van onze ELNA-service, welke altijd te Uwer beschikking staat en, wanneer technisch ingrijpen mocht noodzakelijk blijken, wend U uitsluitend tot Uw ELNA-leverancier of ons geschoold ELNA-personeel, daar anders de garantie vervalt.	
Tabel	23
Vorbereitung en regeling voor naaiwerken.	

Vorbereiding van de ELNA

De koffer openen en de machine uitpakken

De 4 bodemschroeven volgens afb. 3 losdraaien, om de machine uit de koffer te kunnen nemen.

De handelingen van afb. 4 uitvoeren, om het sluitstuk te openen.

De afneembare helft van de koffer verwijderen, volgens afb. 5.

Daarna de machine, het snoer, het kniecontact of het voetpedaal en het toebehorenzakje uit de koffer nemen.

De werktafel aanbrengen

De afneembare helft van de koffer kan tot werktafel dienen en wordt in dit geval volgens afb. 6 tegen de machine geschoven.

De koffer sluiten

Het inpakken en sluiten geschiedt in omgekeerde volgorde. De linker hand boven op de vaste kofferhelft leggen en het afneembare gedeelte met de rechter hand in de opening voor de vrije arm vasthouden.

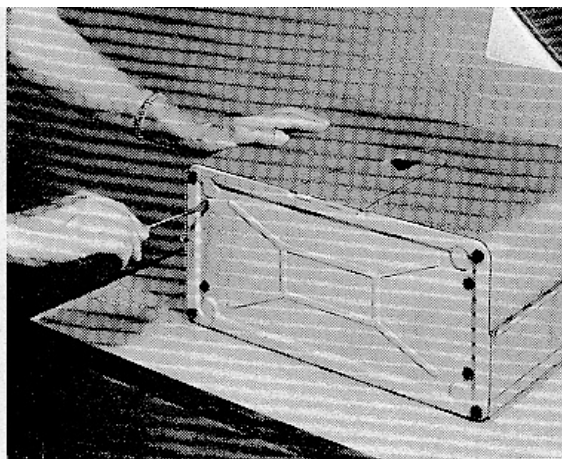
Bovenstaande aanwijzingen zijn niet geldig voor de modellen met vlakke grondplaat zonder koffer.

Normale toebehoren

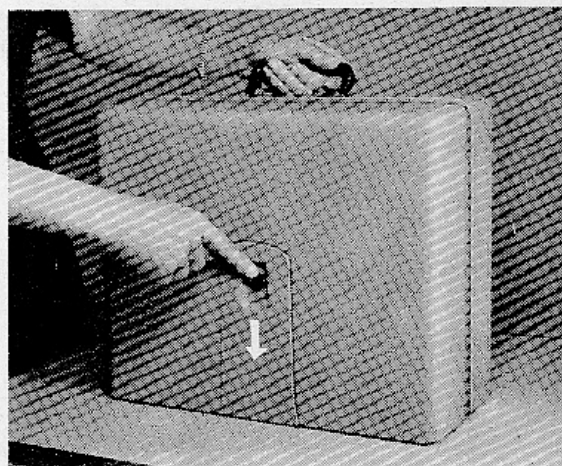
die zich in het toebehorenzakje bevinden:

- 1 naaivoetje (reeds op de machine gemonteerd)
- 1 stopvoetje
- 1 stopplaatje
- 1 kordonvoetje
- 1 knoopsgatenvoetje
- 1 knopenvoetje
- 1 knopenplaatje
- 1 knoopsgatenmesje
- 3 spoeltjes
- 1 assortiment van 5 naalden
- 1 grote schroevendraaier
- 1 kleine schroevendraaier
- 1 stofkwast
- 1 ledige oliespuit (te vullen met ELNA-olie)

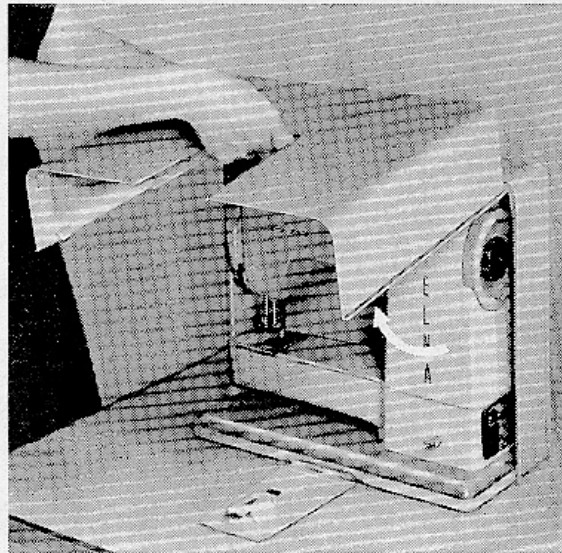
3

4

5

6

Electrische ultrusting en bedlening

Spanning

Overtuig U ervan, dat de op het aansluitplaatje (afb. 7) van de machine aangegeven spanning – **Volt** – met het lichtnet overeenkomt. U vindt deze opgaven op de **meter** of op de **lampen**. Indien de opgaven niet overeenstemmen, dan gelieve U zich direct met Uw ELNA-leverancier of onze ELNA-serviceafdeling in verbinding te stellen en de naaimachine inmiddels niet aan te sluiten. (In geen geval genoeg nemen met de opgaven van het stopcontact, afb. 7.)

Kniecontact en aansluitsnoer

Het kniecontact in de bajonet-fitting steken (afb. 7) en het snoer op het net aansluiten.

Voetpedaal

Bij machines met een voetpedaal, het pedaal volgens afb. 8 aansluiten.

Bediening

Hoe verder het kniecontact naar rechts of het voetpedaal naar beneden wordt gedrukt, hoe sneller de machine gaat lopen.

Verlichting

Voorzichtigheidshalve de gloeilamp nooit aanraken zolang de machine onder stroom staat. Eerst de stekker uit het stopcontact trekken.

Om de lamp te verwisselen, eerst het bovendeksel openen volgens afb. 9 en 10. Bajonet-fitting: indrukken, draaien en eruit nemen.

stop-
contact

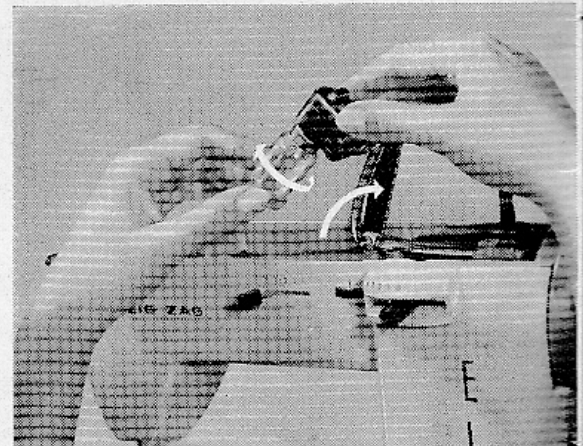
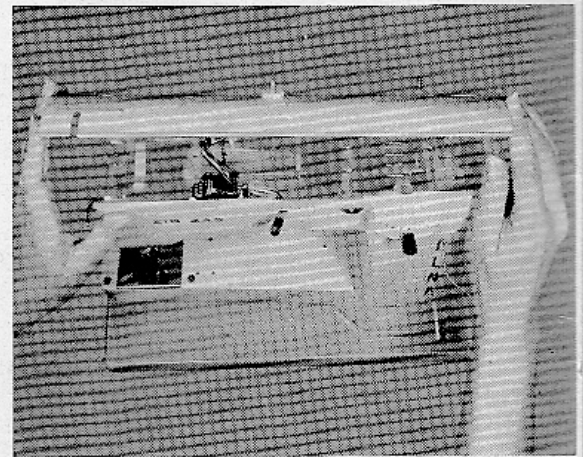
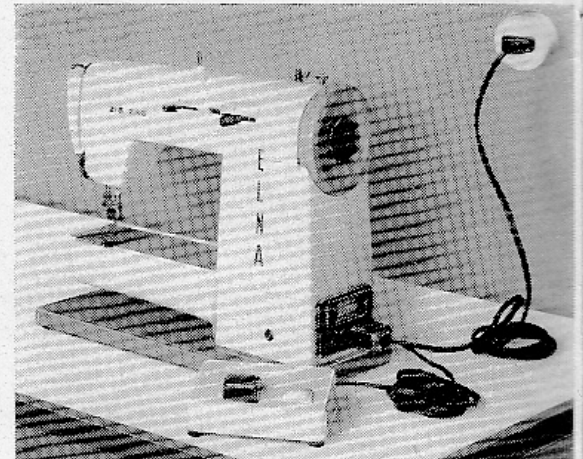
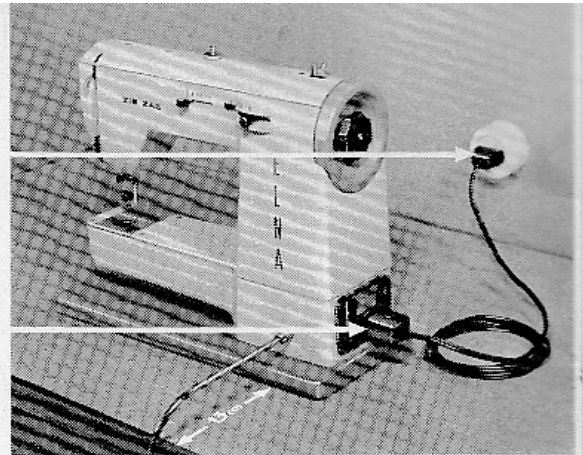
spanning (Volt)

7

8

9

10

Onderhoud

De ELNA zal steeds onschatbare diensten bewijzen, wanneer zij goed onderhouden wordt.

Naald en voetje verwijderen. De schoon te maken of te smeren delen vrijmaken (afb. 11-12). Indien het voordeksel moeilijk met de hand kan worden verwijderd, dan de grote schroevendraaier in de spleetvormige opening van de draadgever schuiven en van links naar rechts drukken.

Met het stofkwastje de draaden en stofresten uit de spoeldoos en de stoftransporteur zorgvuldig verwijderen (afb. 12).

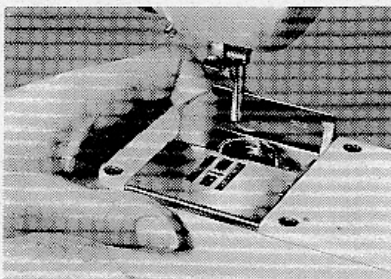
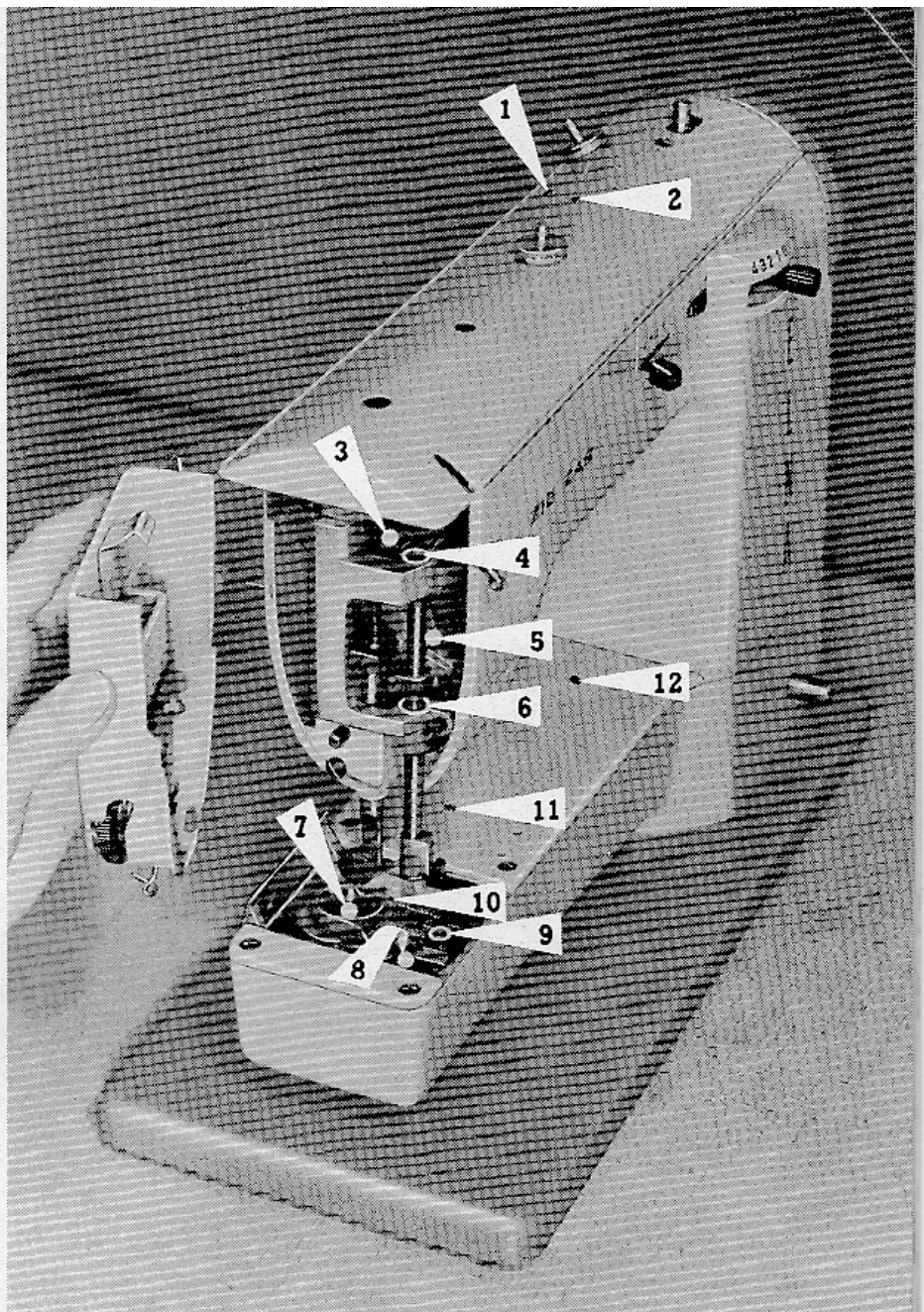
Voor het schoonmaken van de spoeldoos verdient het aanbeveling van tijd tot tijd het penseel met petroleum te bevochtigen.

Het mechanisme in de machinekop (afb. 11) dient op gelijke wijze te worden schoongemaakt.

Smering

Na het schoonmaken en **vóór** het gebruik van de machine:

één druppel ELNA-olie per smeerpunt geven (afb. 11).

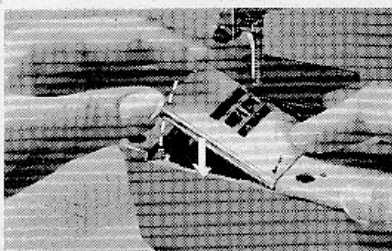

12

Met uitzondering van smeerpunt 10 (inkeping van de spoeldoosrand), zijn al de smeerpunten met rood gemerkt.

Om punt 12 te smeren moet de draadgever in zijn hoogste stand staan.

Bij ononderbroken en langdurig gebruik, af en toe nog een druppel olie in de spoeldoos laten lopen

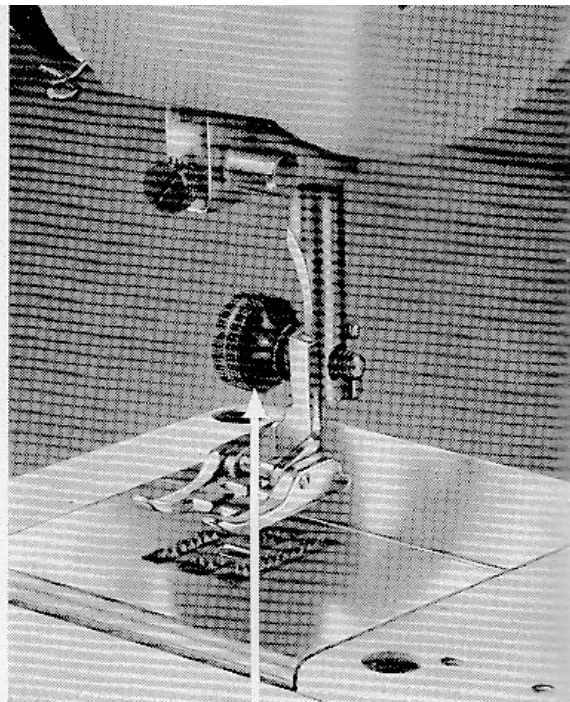
Aanbrengen van de naaldplaat

Aanbrengen van de voetjes

Naaldstang en stofdrukstang in **hoogste stand**.
De voetjes worden van voren aangebracht (afb. 14). De
klemschroef stevig vastdraaien.

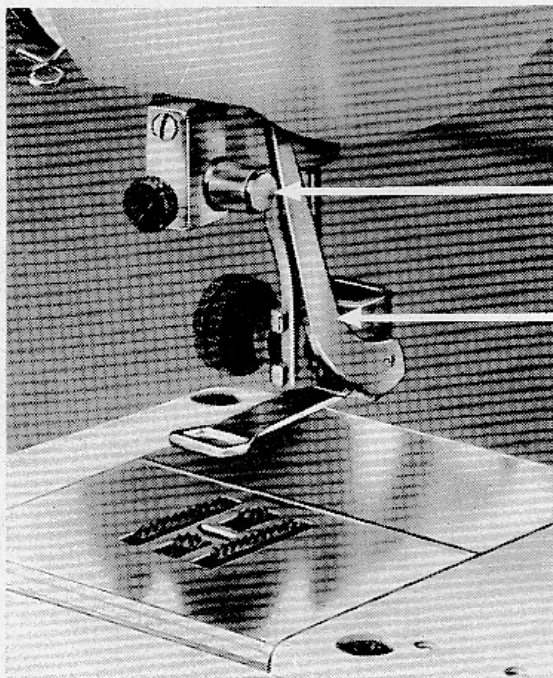
Alleen het stopvoetje maakt hierop een **uitzondering**:

Dit wordt van **achteren** aangebracht en de handle van
het stopvoetje dient **op** het tapje van de naaldhouder
komen te liggen (afb. 15).

14

klemschroef

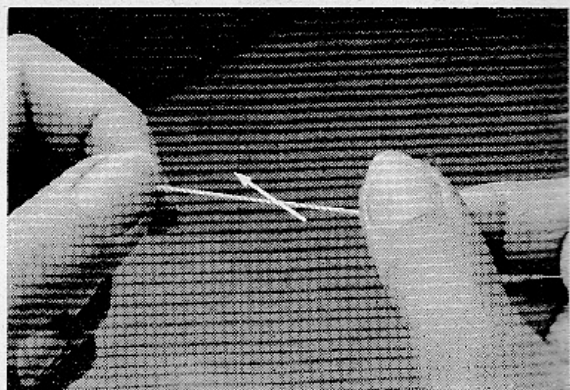
15

tapje van de naaldhouder

handle van het stopvoetje

Draad

Het gebruik van geglansd garen is te vermijden. Liefst
zoveel mogelijk mat of mercerisé-garen gebruiken.
Voor stopwerk links gedraaide garens gebruiken (afb. 16).
Wanneer het garen droog is en gemakkelijk afbreekt,
verkrijgt dit weer zijn oorspronkelijke weerstand, wan-
neer men het garen een nacht bij een open venster laat
liggen.

16

Naald

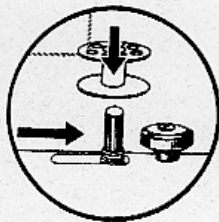
Het garen aan het werk en de naald aan het garen aanpassen.

Naalden Europees systeem 705 Amerikaans systeem 15 x 1 Nummers			Garen			
Nieuw	Oud	Amerik.	Katoen	Zijde	Katoen	Zijde
60	7- 8	00	140-150	30		
70	9-10	0	100-120	24-30		
80	11-12	B	80-100	24-30		
90	13-14	½	60-80	20		
100	15-16	1	40-60	16-18		
110	17-18	2	30-50	10-12		

Voor de ELNA uitsluitend naalden Europees systeem 705 (Amerikaans systeem 15x1) gebruiken.

De naald met de **platte kant naar achteren** in de naaldhouder duwen, totdat deze aanstoot (afb. 17). De klem-schroef met de grote schroevendraaier vastzetten.

Dubbele naalden worden op gelijke wijze geplaatst (zie extra toebehoren, blz. 21).

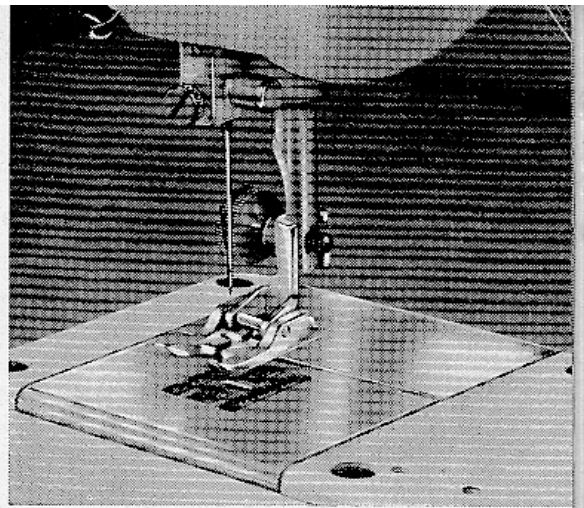

19a

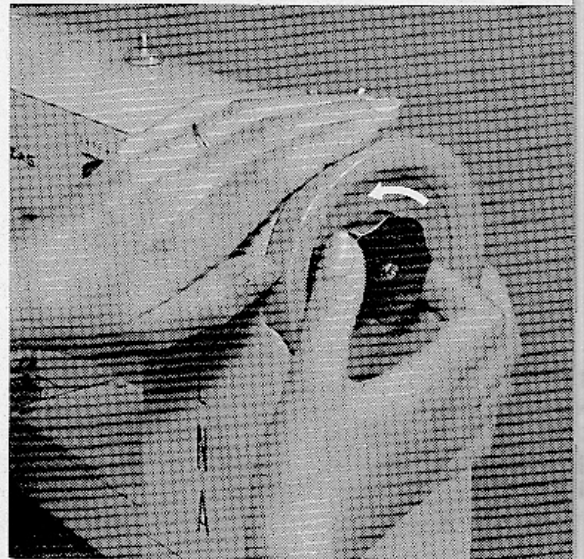
Het spoelen

- De machine uitschakelen (afb. 18).
- De spoelhouder uittrekken, een garenklos opzetten en de draad door de toevoeren brengen (afb. 19). De spoelas naar rechts drukken. Let U vooral op de manier waarop de draad door een der kleine gaten van de spoel wordt geleid. De spoel altijd met de **gaatjeszijde naar boven** plaatsen.
- Een paar keer laten draaien, daarna stoppen en het uitstekende draadeinde zo kort mogelijk afknippen.
- Nu verder spoelen en de linkerhand zachtjes op de garenklos houden om de draad goed te spannen.
- Na afloop van het spoelen, de machine wederom inschakelen (de schakelknop in tegengestelde richting van de pijl draaien, afb. 18), de draad afknippen, de spoelhouder terugduwen en de spoel er af nemen.
- Nagaan of het garen in de richting van de pijl afloopt (afb. 20).

17

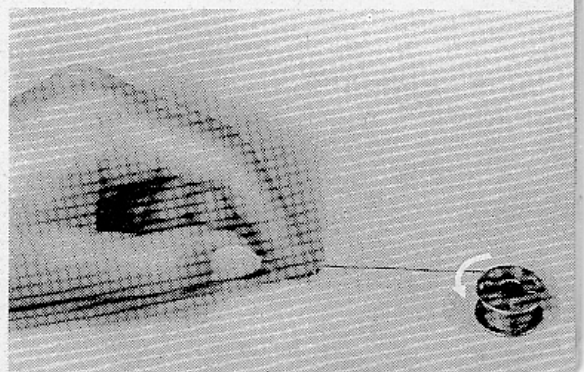
18

19

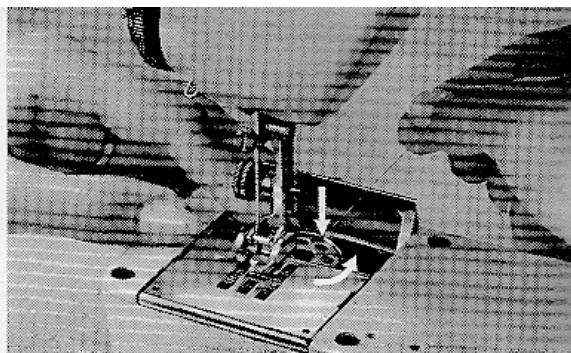
20

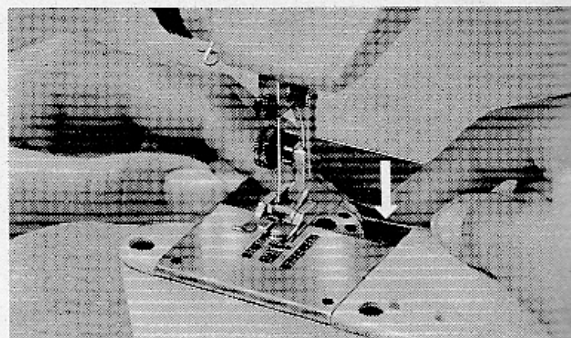
Het plaatsen van de spoel

- De spoel, met de **gaatjeszijde naar boven**, zo in de spoeldoos plaatsen, dat het garen in de richting van de pijl afloopt (afb. 21).
Met de wijsvinger van de linkerhand de spoel vasthouden en met de rechterhand de draad door de inkeping voeren (afb. 21), op de draad drukken (pijl, afb. 22) en deze naar rechts trekken, totdat hij zich onder de veer van de draadspanning vastklemt.
- Door zachtjes de draad naar achteren te trekken kan men controleren of deze door de veer licht geremd wordt en normaal glijden kan.
- De draad ongeveer 15 cm naar links laten uithangen.

21

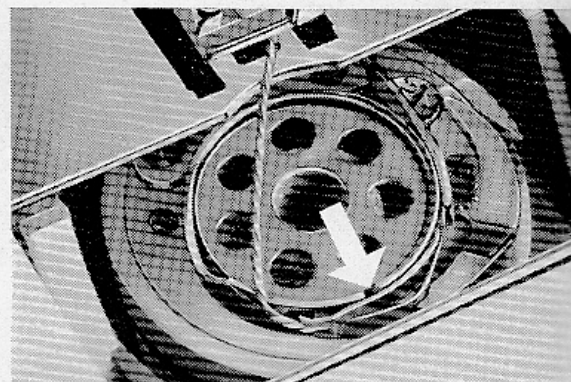
22

Het doorhalen van de bovendraad

- Naaldstang en stofdrukstang in **hoogste stand** (afb. 23).
- De kloshouder uittrekken en de garenklos plaatsen.
- De draad door de draadgeleider en daarna in de gleuf van de bovenspanning doorvoeren; daarop de draad van links naar rechts in het gat van de draadgever steken en in de draadgeleiders doorvoeren.
- Tenslotte de draad **van voren naar achteren** door de naald steken.
- De draad ongeveer 15 cm naar links laten uithangen.

22 a

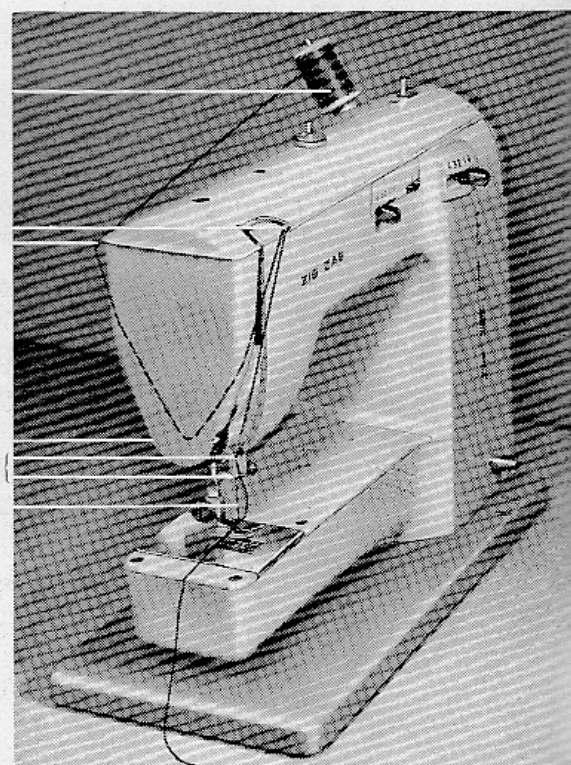

Bij gebruik van dubbele naalden, geschiedt het doorhalen van de draad op gelijke wijze (zie extra toebehoren, blz. 21). De tweede spoelhouder uittrekken. Aan weerszijden van de middenschiif van de bovenspanning een draad doorvoeren en door iedere naald een draad steken (afb. 24-25).

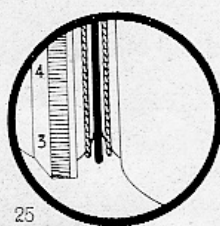
kloshouder met garenklos

draadgever draadgeleider

bovenspanning draadgeleider naald

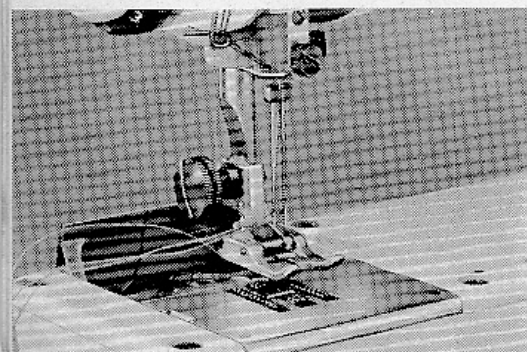

24

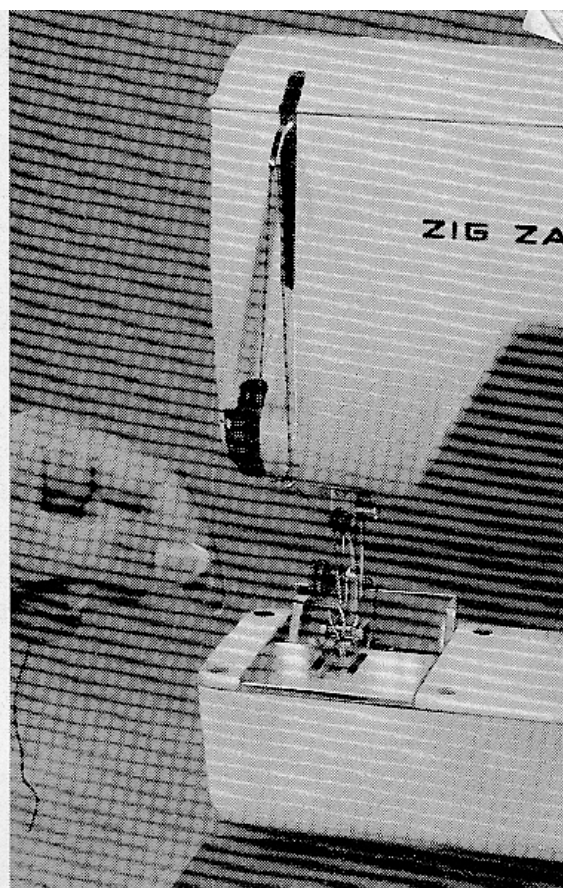
25

23

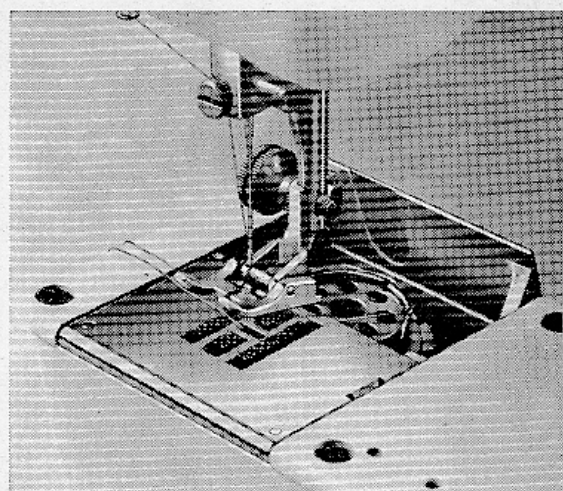

Het ophalen van de spoeldraad

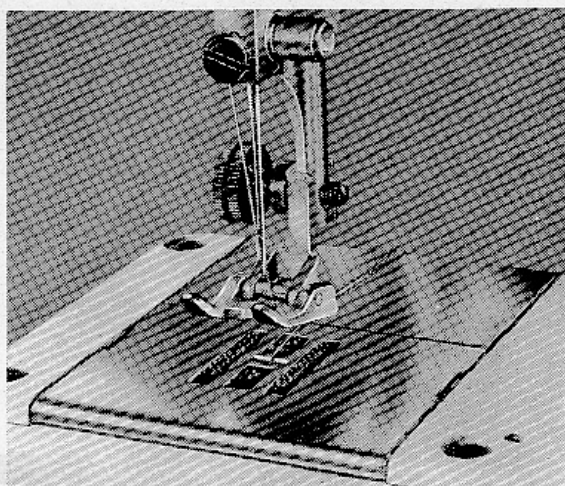
- a) De bovendraad, zonder hieraan te trekken, met de linkerhand vasthouden.
- b) Met het vliegwiel de draadgever éénmaal neerwaarts en eenmaal opwaarts doen bewegen.
- c) Door het aantrekken van de bovendraad de onderdraad ophalen (afb. 26) en hem met de hand geheel uit het steekgat trekken.
- d) U ervan overtuigen, dat de onderdraad op de juiste wijze dwars over de spoeldoos loopt (afb. 27).
- e) Nu het deksel van de spoeldoos sluiten en de beide draadeinden ongeveer 15 cm onder de voet naar achteren trekken (afb. 28).

26

27

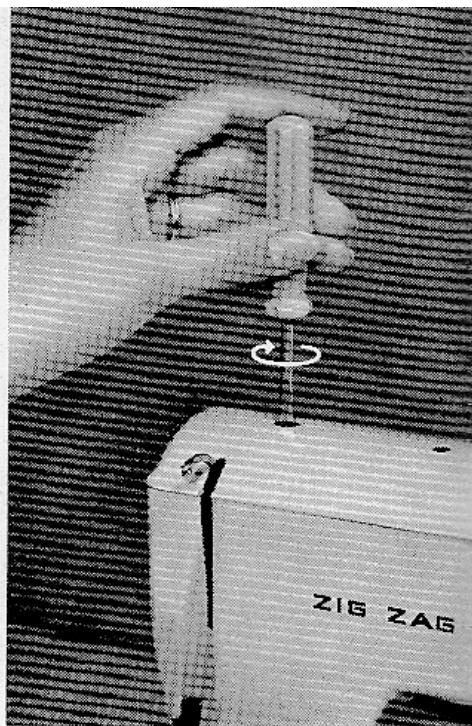
28

Normaal naaien - Regelen

Het naaiwerk onder het voetje schuiven. Het naaien geschiedt op de navolgende wijze:

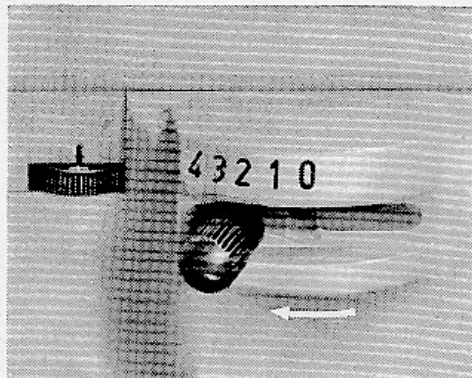
Regelen van de druk op het naaivoetje

- De stofdrukstang neerlaten.
- Meestal is een middelmatige voetdruk, zoals deze in de fabriek is afgesteld, voldoende om een perfect stoftransport te verkrijgen.
- De druk van het voetje kan nochtans worden vermeerderd – in principe voor dikke stoffen – door de betreffende schroef met een schroevendraaier in de richting van de pijl te draaien (afb. 29).
- En verminderd – in principe voor dunne stoffen – door de schroef in tegengestelde richting te draaien (afb. 29).

29

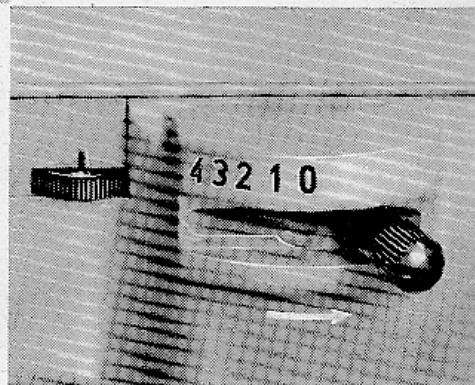
Steeklengte

30

Voor het **vóóruit naaien**, de moer van de steeklengte-regelaar losschroeven, de steeklengte-regelaar naar links tussen 0 en 4 (afb. 30) op de gewenste steeklengte schuiven, de steekbreedte-regelaar op 0 en de centreerschijf op de midden positie stellen.

Nu kan men de moer geheel vastschroeven en, wil men een gelijke steeklengte verkrijgen voor het **achteruit naaien**, dan volstaat het de steeklengte-regelaar geheel naar rechts te schuiven, tot aan het stuitpunt (afb. 31).

31

Universele draadspanning

Dank zij de universele draadspanning kunnen de meeste in het huishouden voorkomende naaiwerken **zonder verandering van de draadspanningen** worden uitgevoerd, t.w.:

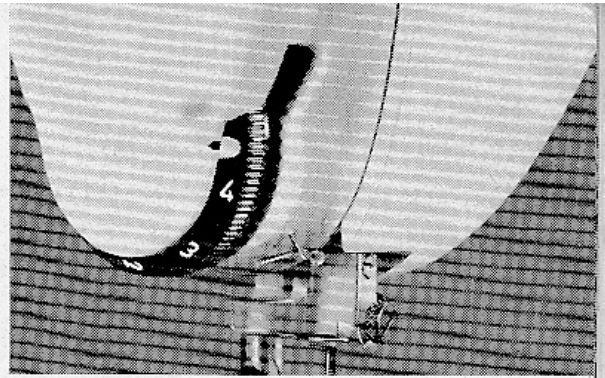
Bovenspanning: de **witte** streep (afb. 32) tegenover het merkteken.

Onderspanning: het **rode** cijfer 1 (afb. 33) tegenover de punt van de hefboom.

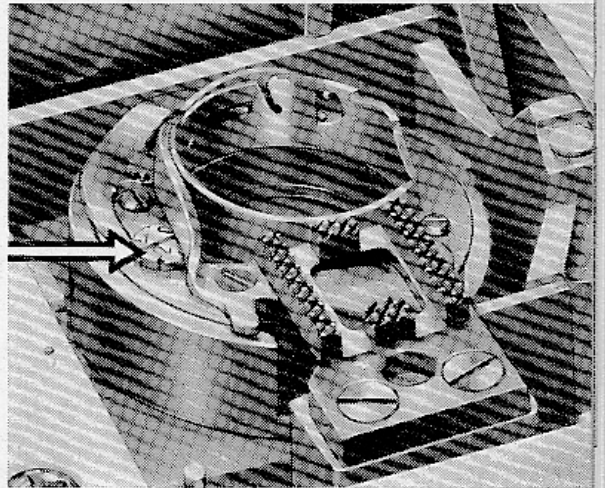
Voor sommige speciale werkzaamheden kan de onderspanning aangepast worden, door met de kleine schroevendraaier de schijf met cijfers te verstellen (afb. 33).

De regeling gebeurt echter hoofdzakelijk met behulp van de bovenspanning (zie tabel voor het regelen, blz. 23).

Goede spanningen: De draden verknopen zich precies in het **midden** van de beide stoflagen (afb. 34).

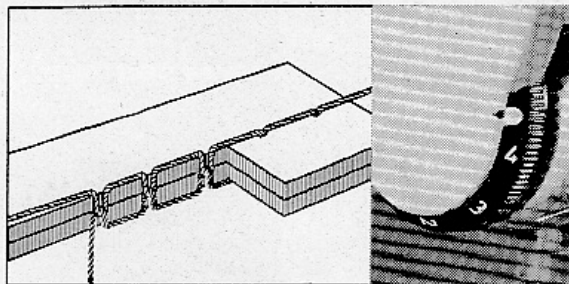

32

schijf met cijfers

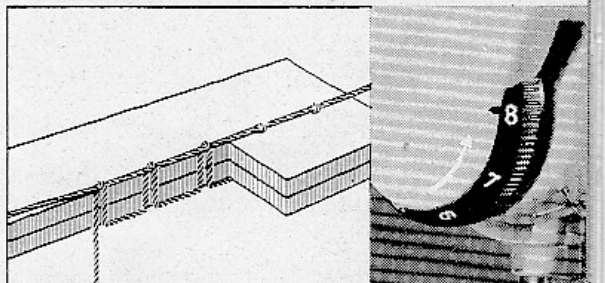
33

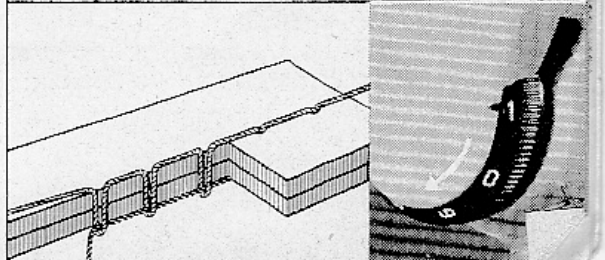
34

Bovenspanning te sterk: De draden verknopen zich aan de **oppervlakte** van het werk (afb. 35). De bovenspanning verminderen door de schijf in de richting van de pijl te draaien.

Bovenspanning te slap: De draden verknopen zich aan de **onderkant** van het werk (afb. 36). De bovenspanning versterken door de schijf in de richting van de pijl te draaien.

35

36

Zigzag naalen-Regelen

De zigzag-steek wordt met behulp van de steekbreedte-regelaar uitgevoerd:

- Om de breedte van de zigzag te regelen, de steekbreedte-regelaar op de gewenste steekbreedte tussen 1 en 4 (afb. 37) afstellen.
- De steeklengte-regelaar op de gewenste steeklengte plaatsen (afb. 37).
- De centreerschijf op de midden positie stellen (afb. 37).

Voorbeeld

Steekbreedte	0	1	2	3	4
Steeklengte	½				

Verstellen van de naald

Voor het uitvoeren van bepaalde werken, zoals op een rand stikken, ritssluitingen naaien, enz. (rechte naad), knopen en knoopsgaten naaien, enz. (zigzag), kan de naald uit het midden verschoven (gedecentreerd) worden, d.w.z.:

naar links, door de centreerschijf naar links te draaien (afb. 38b);

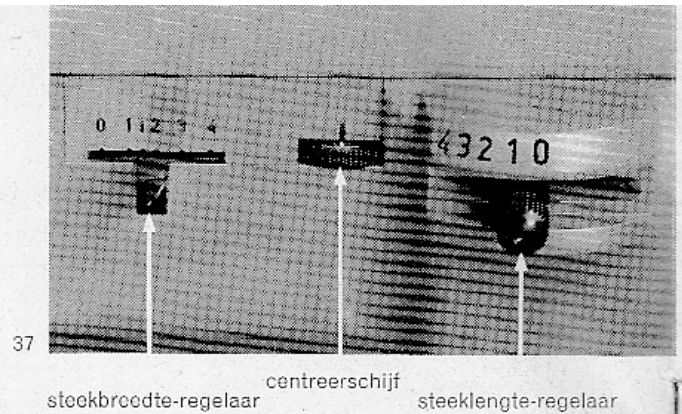
naar rechts, door de centreerschijf naar rechts te draaien (afb. 38c).

Het is eveneens mogelijk de naaldstang op elke gewenste tussenstand in te stellen.

Wegnemen van het naaiwerk

- Het vliegwiel met de hand draaien tot de draadgever in de hoogste stand staat.
- Het naaivoetje naar boven plaatsen.
- Het werk naar achteren trekken en de draad afsnijden (afb. 39).

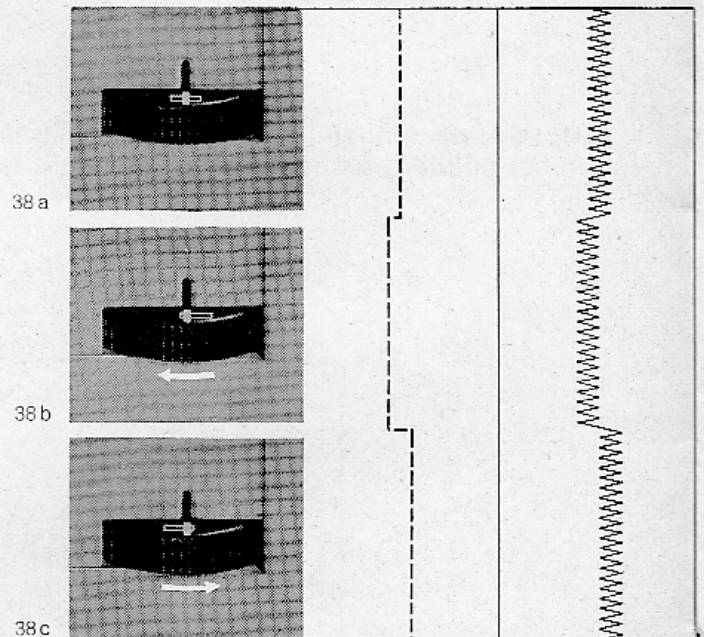
Belangrijk: Het vliegwiel steeds naar U toe draaien. De machine nooit laten lopen, wanneer de draad is doorgevoerd, zonder dat er zich een naaiwerk onder het voetje bevindt.

37

steekbreedte-regelaar centreerschijf steeklengte-regelaar

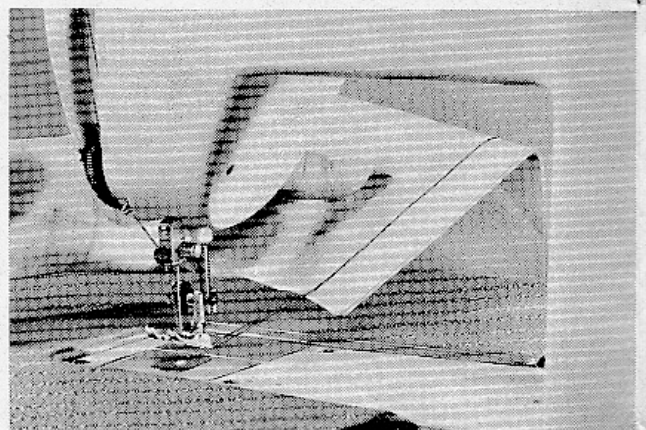
centreerschijf rechte naad zigzag

38 a

38 b

38 c

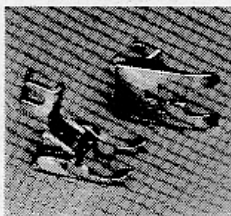

39

Praktische naaiwerken

Betreffende het voorbereiden en regelen van de ELNA raadplege men de tabel op de laatste bladzijde.

Voor normaal naaiwerk wordt het gewone naaivoetje gebruikt (afb. 40).

40

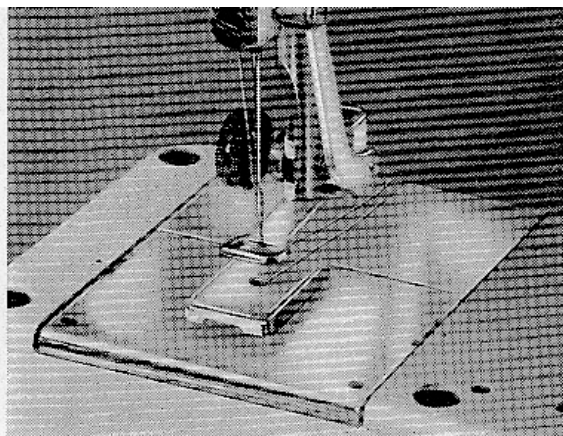
De steeklengte moet in overeenstemming met het soort van het werk en de dikte van de stof worden afgesteld: voor dunne stoffen, kleine steken en, voor dikke stoffen, lange steken.

Stoppen

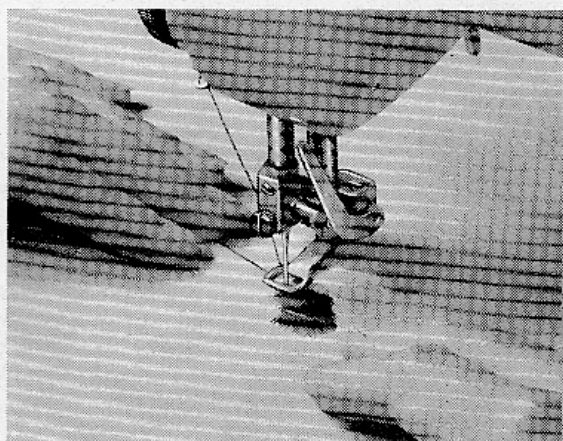
- Het stopplaatje en de stopvoet aanbrengen (afb. 41).
- De stof goed gespannen houden, met de vinger en zo dicht mogelijk bij de stopvoet (afb. 42).
- Gaten** worden eerst van links naar rechts heen en weer gestopt, waarbij de draden dicht bij elkander dienen gespannen te worden (afb. 43).
- De gespannen draden nu met een smalle slangenlijn, voor- en achterwaarts bewegend, doorstoppen (afb. 44).

De gerepareerde plaats zal nog soepeler zijn, indien juist volgens de aanwijzingen van afb. 45 wordt gestopt.

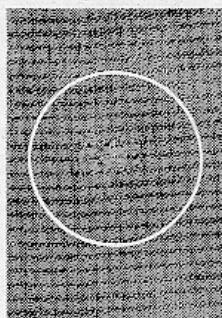
Om een stof alleen te **versterken**, is het echter niet noodzakelijk draden van links naar rechts te spannen.

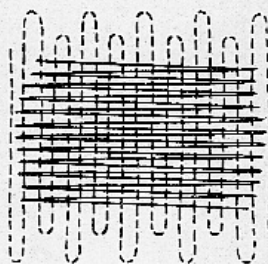
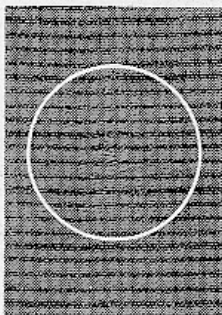
41

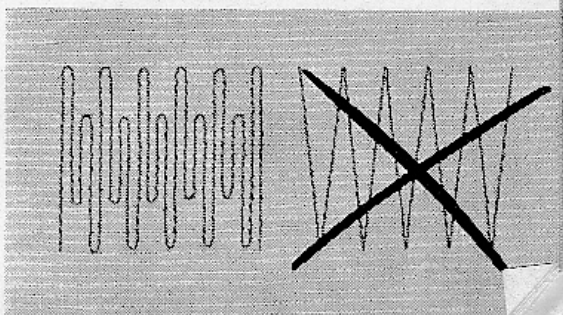
42

43

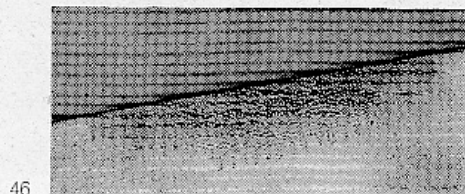

44

45

- e) **Beschadigde stofkanten:** Op de gewone manier stoppen doch, aan de buitenkant gekomen, vlug teruggaan, opdat er zich geen knoopjes kunnen vormen (afb. 46).

46

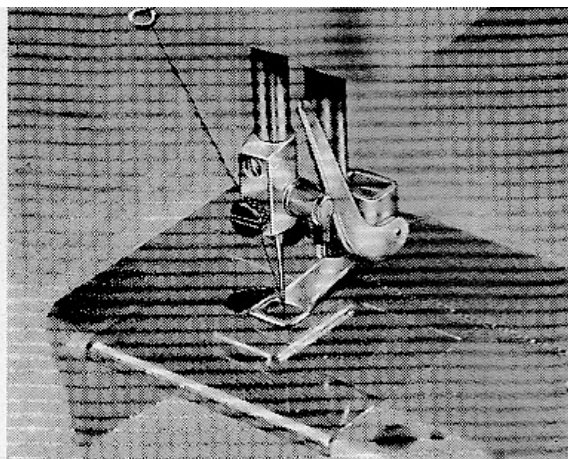
- f) **Zijden kousen:** Het gat eerst met kleine steken omzomen om de steken vast te zetten (afb. 47). Daarna op de gewone manier verder stoppen.
- g) **Breiwerk:** Eveneens met stopsteken om het gat heengaan, opdat het zich niet verder kan vergroten. De woldraad van links naar rechts heen en weer over het gat spannen en het garen aan de rand van het gat weer met enige stopsteken bevestigen (afb. 48).

De draad afknippen en de gerepareerde plaats, voor- en achterwaarts bewegend, doorstoppen. De afstanden tussen de slangenlijnen dienen hierbij min of meer met de dikte van de woldraad in verhouding te zijn (afb. 49). Bij gebruik van het knopenplaatje kan dit werk heel goed met brede en open zigzag-sleek worden gemaakt.

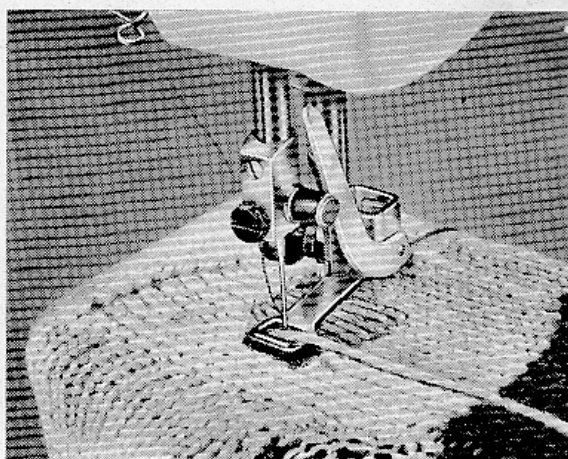
Voor het stoppen van zijden kousen of wollen sokken op de ELNA Plana Zig Zag modellen, dient een stopraam te worden gebruikt.

Afwerken en tricot naaien

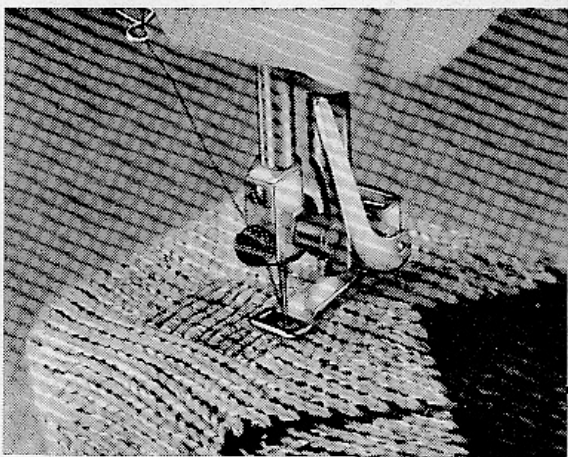
Een slangenlijn naaien door de stof met de hand heen en weer te bewegen en regelmatig zijdelings te verplaatsen (afb. 50).

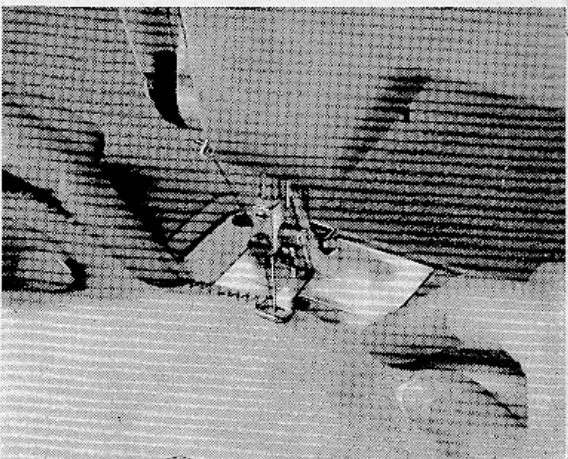
47

48

49

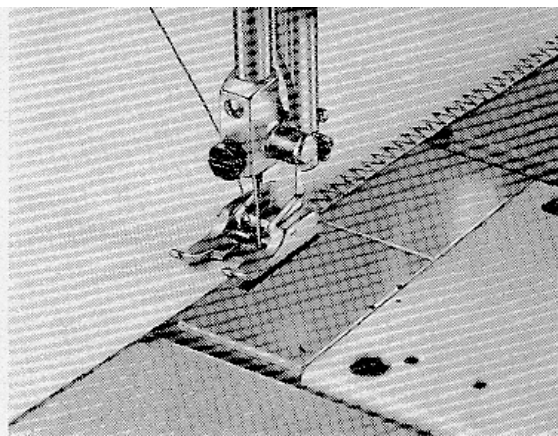

50

Naaiwerken in zigzag-steek

Afwerken

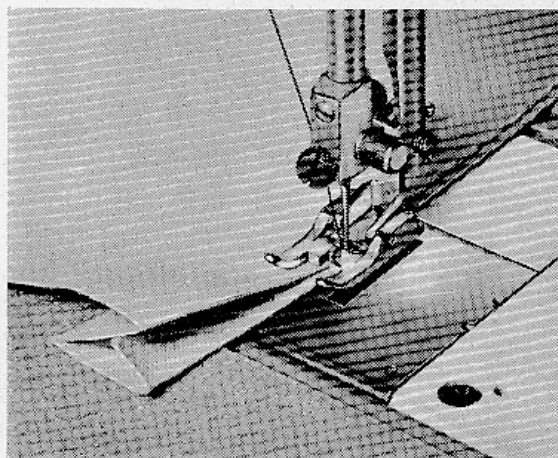
Zie afb. 51.

51

Blindsteek

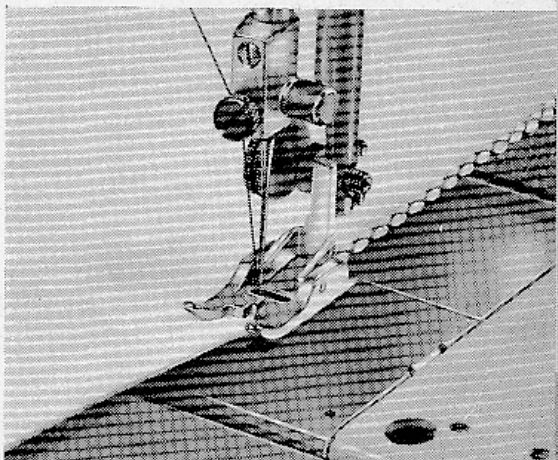
- a) Het werk volgens afb. 52 op de machine leggen.
- b) Er op letten, dat de ene steek licht in de vouw en de andere steek naast de vouw van de stof steekt.
- c) Na het beëindigen van de naad het werk terugvouwen en strijken.

52

Schulpzoom

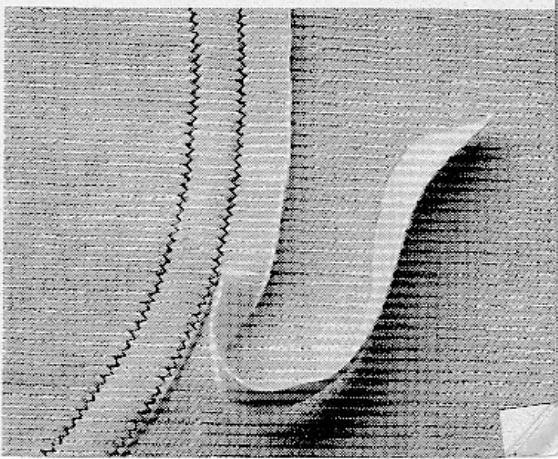
- a) De schulpzoom wordt in een bias verwerkt.
- b) Volgens afb. 53 werken. Er op letten, dat telkens de ene steek in de stof en de andere steek juist buiten de stof steekt.

53

Tricotstukken inzetten

Het beschadigde deel met een tricotstuk bedekken en dit op ongeveer een halve centimeter van de rand vastnaaien (afb. 54). Nu aan de voorkant de uitstekende rand afknippen en aan de achterkant het slechte stuk zo dicht mogelijk bij de rand uitknippen.

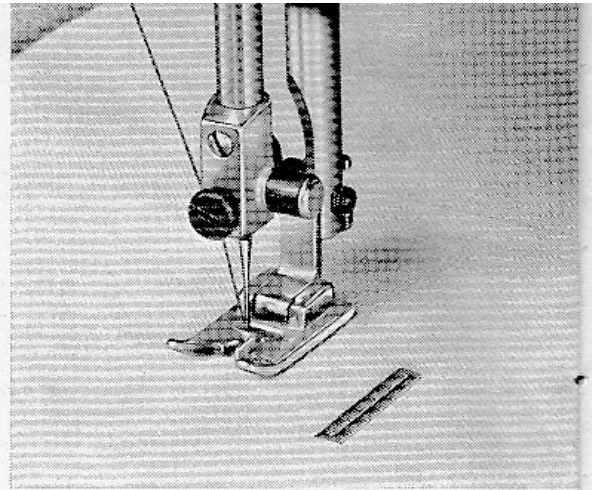

54

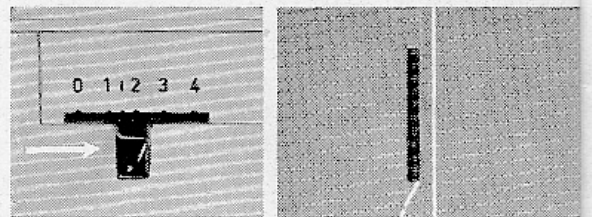
Knoopsgaten

Het verdient aanbeveling, steeds van te voren op een restje stof een proefknoopsgat te maken.

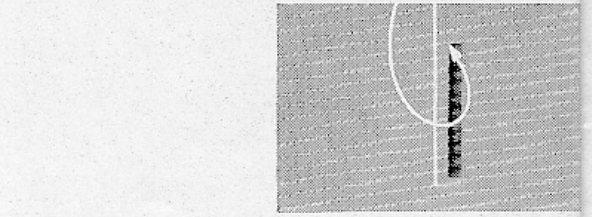
- De naald geheel naar links decentreren.
- De steekbreedte-regelaar op „2” afstellen. De eerste rand van het knoopsgat naaien (afb. 56). Aan het einde gekomen, de naald aan de rechterzijde van de kordonrand insteken.
- De voet naar boven doen en de stof een halve slag om de naald draaien (afb. 57). De voet weer naar beneden doen.
- De naald uit de stof halen, de steekbreedte-regelaar op „4” instellen en ongeveer 2 mm verder naaien (afb. 58).
- Naald omhoog, de steekbreedte-regelaar op „2” afstellen en de tweede rand van het knoopsgat naaien. Er op letten, dat deze evenwijdig aan de eerste loopt, doch iets korter moet zijn (afb. 59).
- Naald omhoog, de steekbreedte-regelaar op „4” afstellen en het knoopsgat afmaken door nog 2 mm verder te naaien (afb. 60).
- Naald omhoog, de steekbreedte-regelaar op „0” stellen en nog een paar steken naaien voor de afwerking terwijl men de stof met de hand vasthoudt (afb. 61).

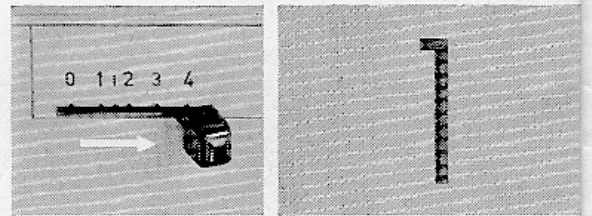
55

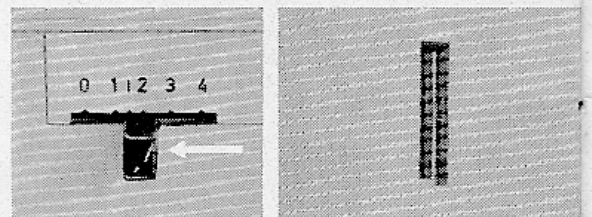
56

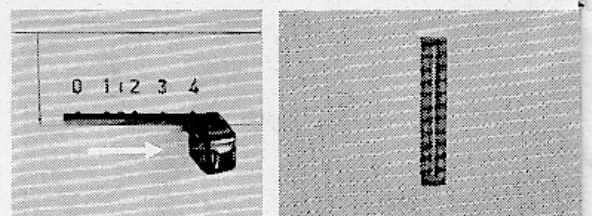
57

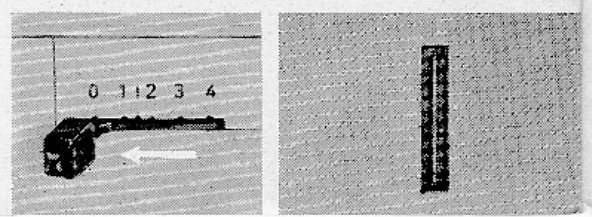
58

59

60

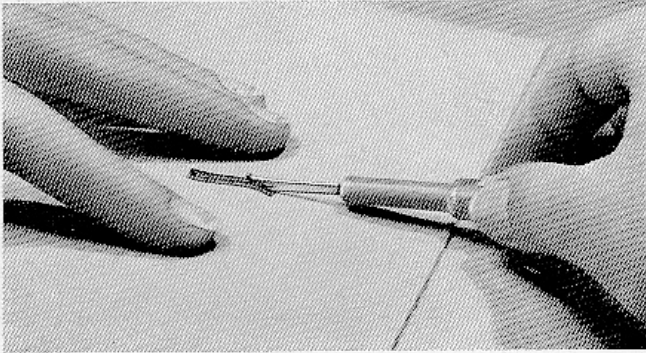
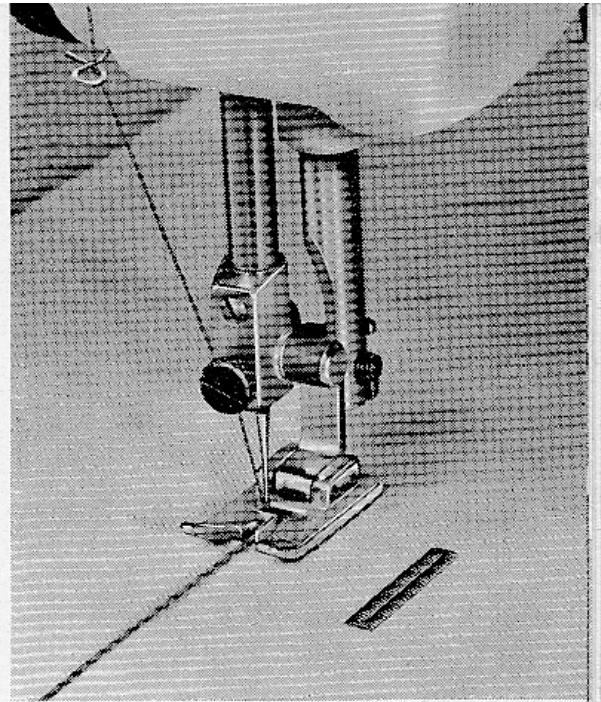

61

Verstevigen van een knoopsgat

Een dun koordje in de linker opening van het knoopsgatenvoetje meevoeren (afb. 62). Daarna op dezelfde wijze werken als voor een gewoon knoopsgat. Aan het einde van het knoopsgat de beide uiteinden van het koordje iets aantrekken en dichtbij het knoopsgat afknippen.

62

63

Opensnijden van het knoopsgat

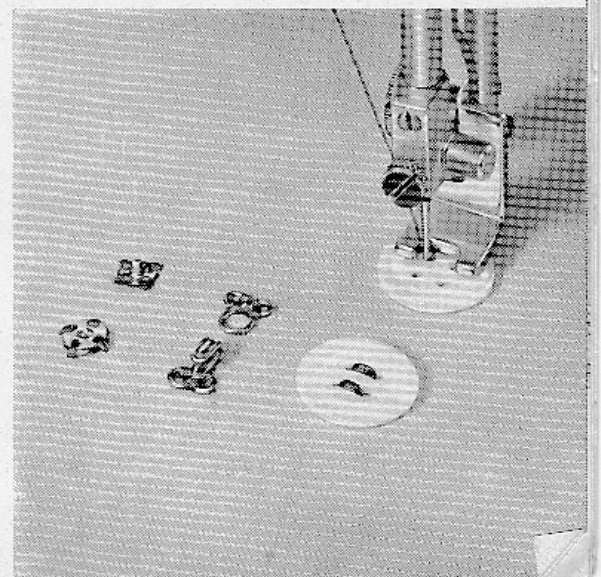
Zie afb. 63.

Knopen aannaaien

- De naald naar links decentreren.
- Zie afb. 64. De steekbreedte zó instellen, dat de naald in het midden van de beide gaten van de knoop steekt. Dan 6 à 8 steken naaien. Bij knopen met 4 gaten, de knoop na bevestiging van de eerste twee gaten verschuiven en de beide andere gaten op dezelfde wijze vastnaaien.
- Naald omhoog, de steekbreedte-regelaar op „0” afstellen en een paar steken in hetzelfde gat maken.

Drukknoppen en haken worden op dezelfde manier aannaaid.

64

Kordonsteek

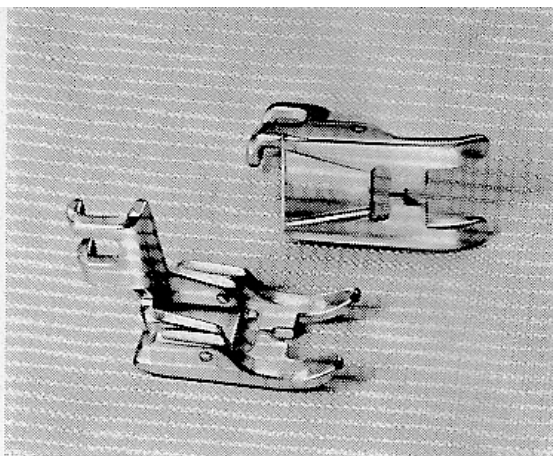
De kordonsteek verkrijgt men door de zigzag op een zeer korte steeklengte af te stellen.

De kordonvoet (afb. 65) wordt speciaal gebruikt voor rechte kordons (afb. 66).

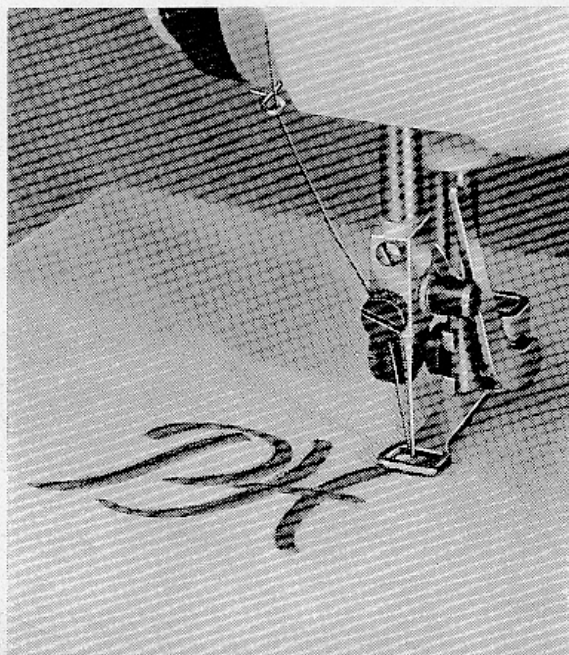
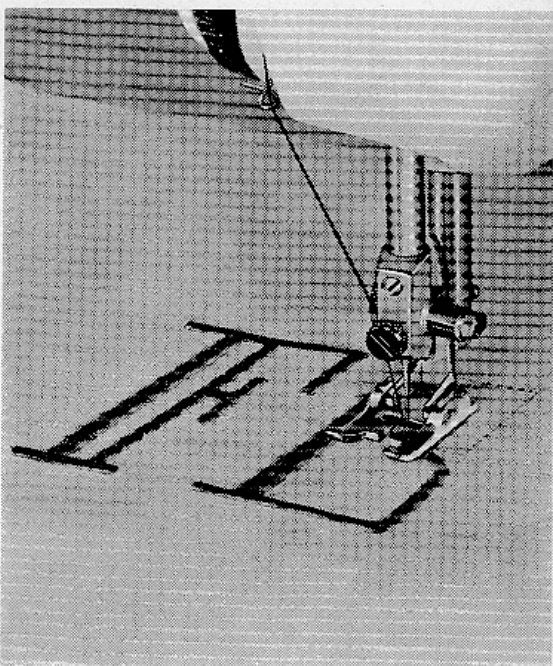
Voor monogrammen of gebogen kordonlijnen is het beter, **de stopvoet** te gebruiken (afb. 67). Voor monogrammen de stof zo mogelijk in een ring spannen.

Om een mooi reliëf te verkrijgen, moet men de eerste kordonnaad nog één- of tweemaal overnaaien met dezelfde steeklengte. Hierbij er op letten, dat de naald symmetrisch aan beide zijden van de kordon in de stof steekt. Smalle, op steekbreedte „1" gestikte kordons kan men meer reliëf geven door een dunne perlédraad tegelijkertijd mee te naaien.

65

66

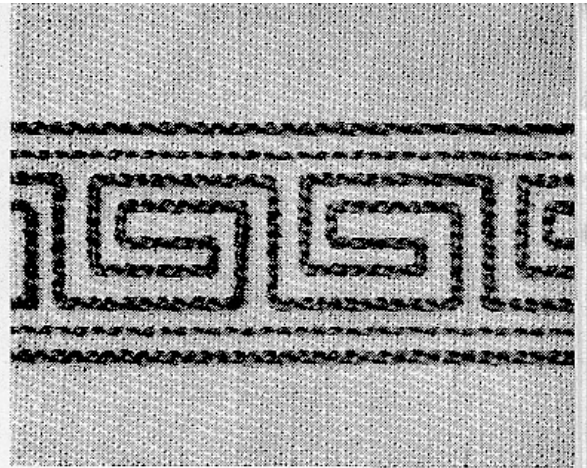
Decoratieve naaiwerken

Perlé-steek

Dunne bovendraad, dikke onderdraad (perlé-garen). De perlé-steek wordt door de onderdraad gevormd. De stof dus met de goede kant naar onder bewerken (afb. 68).

Wanneer het stopvoetje en stopplaatje wordt gebruikt, de stof met de hand verschuiven.

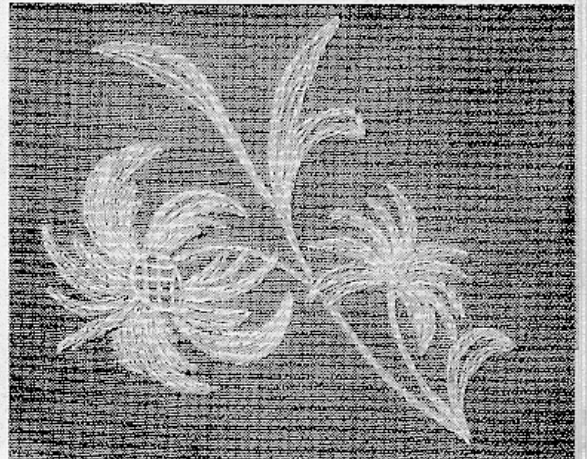
68

Sierstoppen

Stopgaren gebruiken. De stof in een borduurring spannen. Eerst de omtrekken van de tekening met stopsteken aangeven en daarna de vlakken met lange steken opvullen (afb. 69).

69

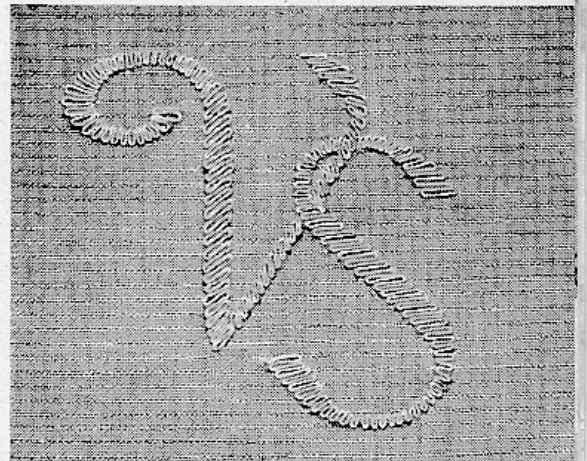

Kleine kordonsteek

Dikke bovendraad (40-60), dunne onderdraad (stopgaren). De kleine kordonsteek vormt zich aan de bovenkant van der stof (afb. 70).

Bij snelle gang van de machine, de stof met de hand langzaam bewegen. Eventueel een borduurring gebruiken.

70

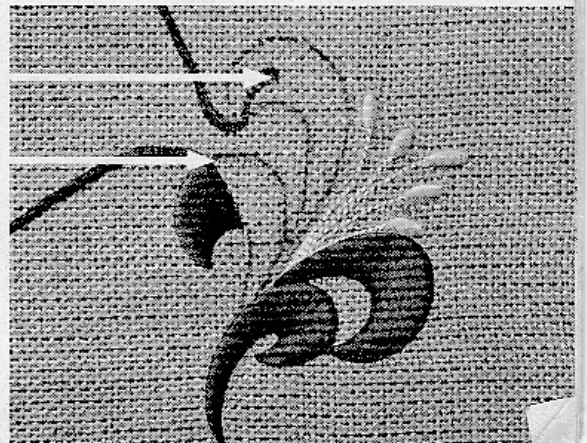
Spansteek

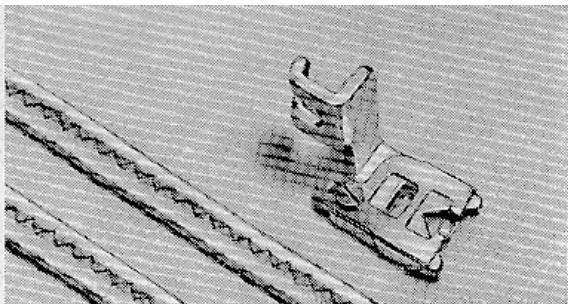
Stopgaren gebruiken. De stof in een borduurring spannen. De omtrekken van de tekening met stopsteken aangeven. Dan de voor het opvullen gekozen dikke draad (perlé-garen, enz.) vanuit het midden naar het einde van het motief bevestigen (afb. 71,1). Dit werk wordt het gemakkelijkst verricht, wanneer men de tekening van links naar rechts opvult (afb. 71,2).

1

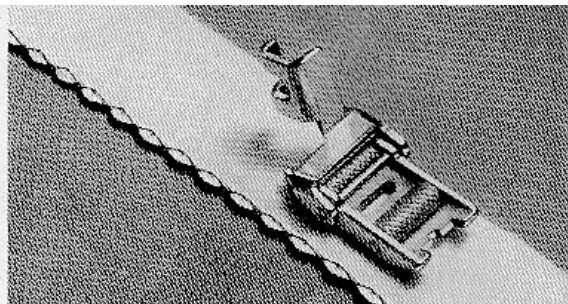
2

71

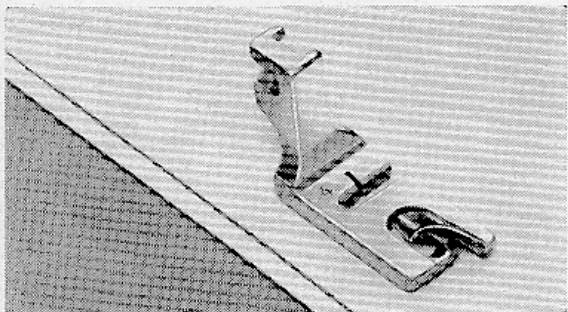

72
Soutachevoet voor het opnaaien van soutache en koord.

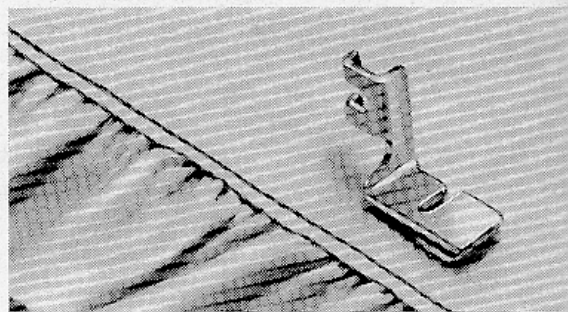

76
Rolvoet voor verschillende naai- en sierwerken, hoofdzakelijk op plastic materiaal, dikke stofranden en voor het aan elkaar naaien van rekbare of gladde stoffen.

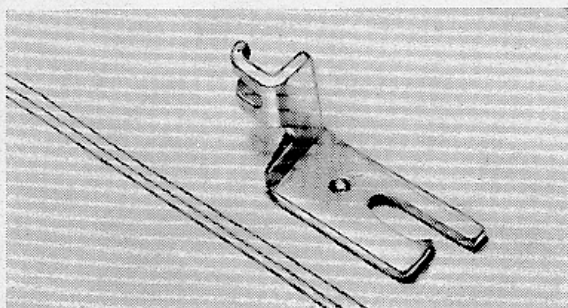
Extra toebehoren

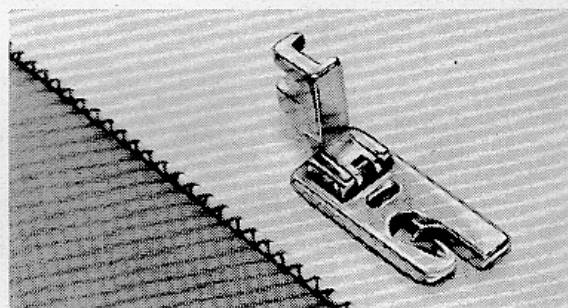
73
Zoomvoetje 2, 4 en 6 mm voor smalle en brede zomen.

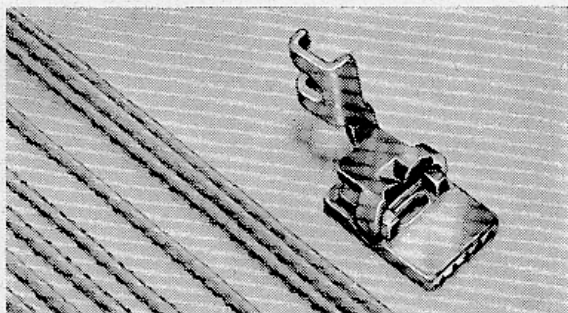
77
Rimpelvoet voor het rimpelen van stoffen en het annaaien van stroken.

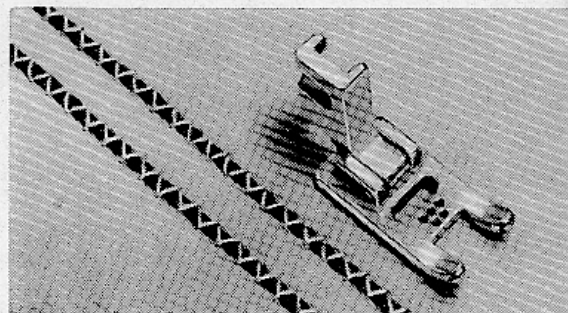
74
Platte-naadvoet voor het aan elkaar naaien van twee stoffen met een platte-naad.

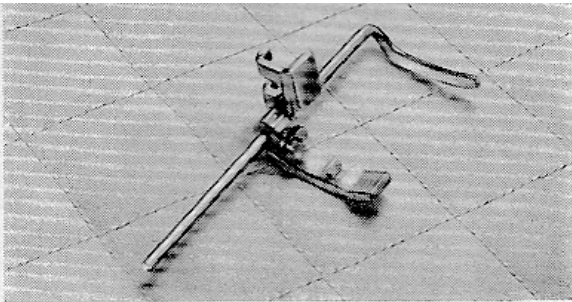
78
Rolzooievoetje voor het vervaardigen van rolzomen, gekombineerd met de zigzag-steek. De rolzoom wordt hoofdzakelijk bij fijne zakdoekjes gebruikt.

75
Voetje voor het maken van **koordsteken**. Voor dit werk dient men de tweelingnaad te gebruiken.

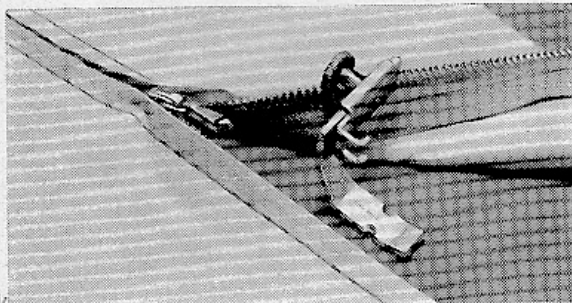

79
Koordvoet. Er kunnen in deze voet 5 fijne koordjes ingelegd worden. Wanneer men deze met zigzag-steken overnaait, verkrijgt men heel mooie effecten.

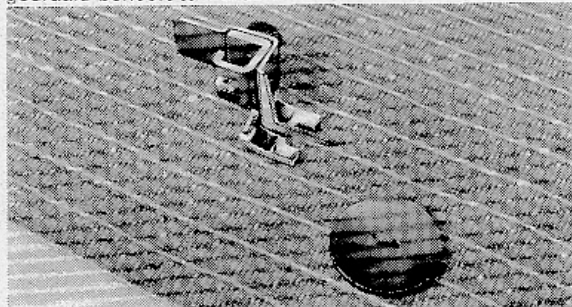
80

Watteervoet met liniaal voor het naaien van afstelbare gelijke afstanden (watteren), langs dikke randen naaien, b.v. ritssluitingen (zonder liniaal) en voor het innaaien van koord.

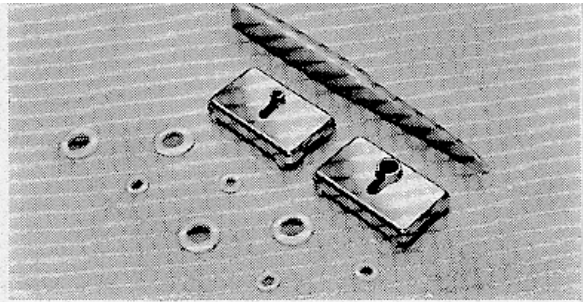
81

Verstelbare kantvoet. Deze voet kan van de linker- naar de rechterkant van de naald verschoven worden. Hierdoor is het mogelijk om ritssluitingen in te naaien en koord tussen te naaien, zonder dat daarbij de stof gedraaid behoeft te worden.

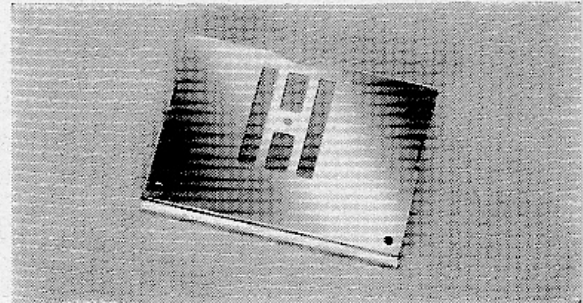
82

Knopenvoetje met verstelbare geleider voor het naaien van knopen met een steeltje en voor het naaien van knopen op wol, dikke stoffen, enz.

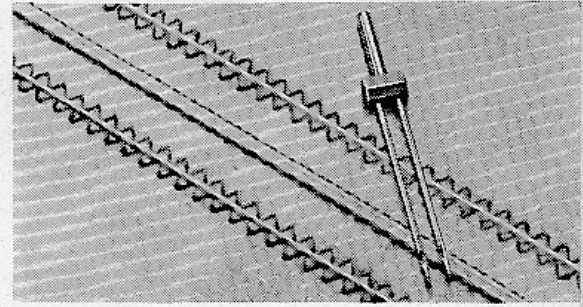
83

Nestelplaatjes 2 en 4 mm. Priem. Deze bieden de mogelijkheid nestelgaatjes te maken met een doorsnede van 2 en 4 mm.

84

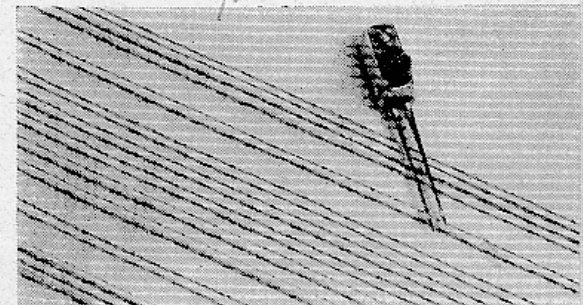
Steekplaat met ronde opening. Zeer praktisch voor hen, die vooral veel gebruik maken van de rechte naad (dunne of soepele stoffen, nylon, gaas, enz.).

85

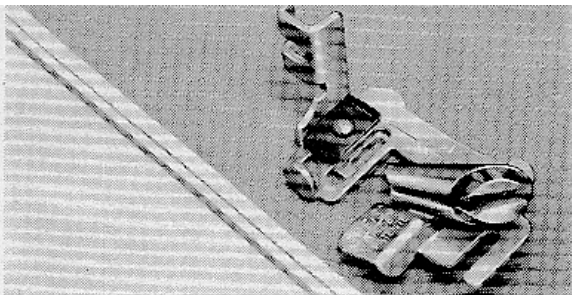
Tweelingnaald

Hiervoor moet de centreerschijf steeds in het midden worden afgesteld en de steekbreedte 2 mag niet worden overschreden.

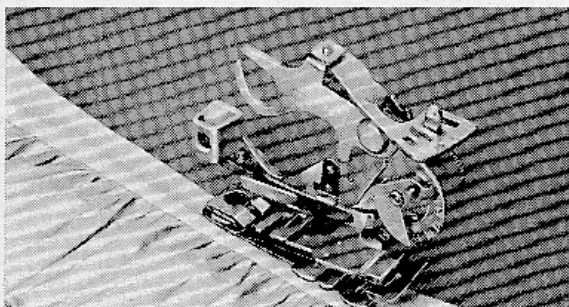

86

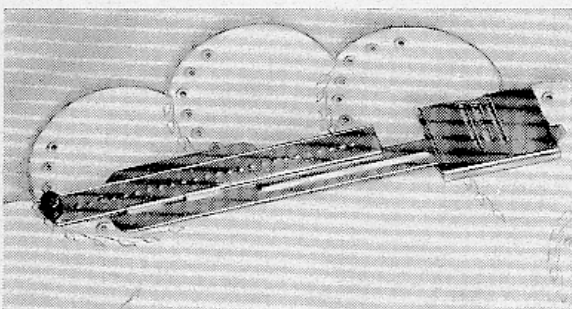
Dubbele naaldhouder. Voor het naaien van koordplootjes, versterkte naden, dubbele siersteken, enz. De machine moet als voor het gebruik van de tweelingnaald worden afgesteld.

87
Boordvoet. Deze voet maakt het mogelijk om stroken van decoratieve biais te voorzien.

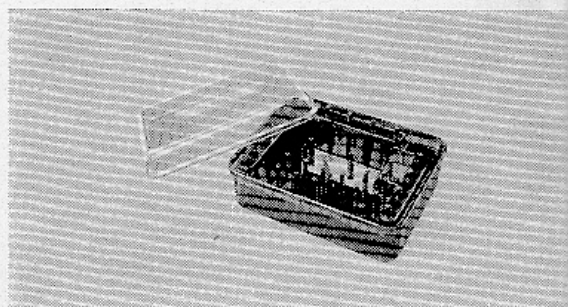
88
Plisseervoet voor het naaien van plooiën. De afstand van de plooiën is af te stellen.

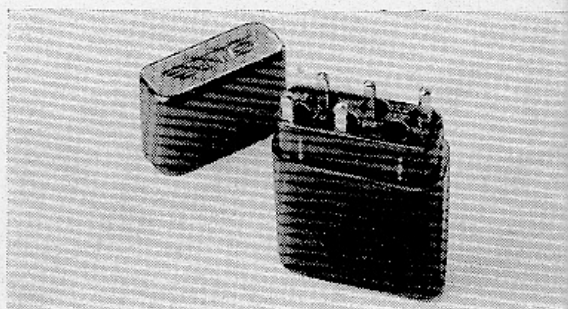
89
Rondstikapparaat. Voor het cirkelvormig naaien van siermotieven, grote festons, diverse combinaties, enz.

90
Nowifix-apparaat en chablonen. Het ideale apparaat voor het borduren van monogrammen en van de meest diverse motieven.

91
Doos voor spoeltjes en klosjes. Voor het netjes opbergen van garens, spoeltjes, naalden, enz.

92
Naalden-étui. Hierin worden naalden van gelijke dikte overzichtelijk gerangschikt, zodat de gewenste naald direct gevonden kan worden.

Kleine storingen en hoe deze te verhelpen

	blz.		blz.
De bovendraad breekt:		De stof wordt slecht getransporteerd:	
Bovenspanning is te strak	11	Steekplaat is niet goed aangebracht	5
Stopgaren is niet links gedraaid	6	Transporteur is vuil (schoonmaken)	5
Garen verkeerd ingespannen	7	Druk op de voet is onjuist	10
Garen is droog	6		
Dikte van het garen komt niet overeen met de stof	7	De naald breekt:	
Naald is niet van systeem 705; zij is van slechte kwaliteit, slecht gepolijst of krom ..	7	Stof is gedurende het werk verschoven, naald is hierdoor verbogen en steekt in de voet of naast het steekgat in de bovenplaat.	
Naald verkeerd aangebracht	7	Naald is verkeerd aangebracht of krom	7
Machine moet worden schoongemaakt	5	Naald is te fijn voor het werk en het garen	7
		Garen vertoont knopen	
		Bovenspanning is te strak	11
		De naald is slecht gecentreerd en raakt het stopplaatje	12
De onderdraad breekt:			
Benedenspanning is te strak	11	De machine draait te langzaam:	
Garen is niet goed gespoeld	7	De machine is niet met ELNA-olie gesmeerd	5
Onderdraad is niet op de juiste wijze naar boven gehaald	9	Stof- en garenafval hebben zich verzameld onder de steekplaat en in de spoeldoos ...	5
		Machine is te koud (vóór gebruik enige tijd in een verwarmd vertrek op temperatuur brengen)	
De machine slaat steken over:			
Machine verkeerd ingespannen	8	De spoeldoos maakt leven:	
Naald is niet van systeem 705, is krom, van slechte kwaliteit		Spoeldoos loopt droog	5
Naald zit slecht	7	Spoeldoos is vuil	5
Garen is te dik in verhouding tot de naald	7		
		De machine is geblokkeerd:	
Naad is lelijk:		Garen heeft zich in de spoeldoos vastgeklemd; vliegwielen, ondanks de tegenstand, met de hand heen en weer bewegen om de draad in stukken te snijden.	
De beide draden kruisen elkaar niet in het midden van de stof; spanning nazien		Draadresten verwijderen, spoeldoos met olie smeren en de machine even onbelast laten draaien	5
De draadspanning is verstopt (draadresten)	11		
Machine verkeerd ingespannen (boven- en onderdraad controleren)	8		
Onderdraad is slecht gespoeld	7		
Spoel is verkeerd in de spoeldoos geplaatst	8		
Naald is niet geschikt voor het garen of voor de stof	7		

Tabel-Vorbereitung en regeling van de ELNA naaimachine

Werk	Voetje	Plaatje	Naald			Boven- spanning	Beneden- spanning	Steek- lengte	Steek- breedte	Centreer- schijf	Werk toege- licht blz.
			Europees 705		Ameri- kaans 15 x 1						
			Nieuw	Oud							
Normaal naaiwerk	naaivoetje	-	80/90	11/14	B/½	1-6	1	2-3,5	0	midden	10/13
Naaien met gedecentreerde naald	naaivoetje	-	80/90	11/14	B/½	1-9	1	1,5-2,5	0	links/ rechts	12
Stoppen	stopvoetje	stopplaatje	60/70	7/10	00/0	1-5	1	0	0	midden	13
Afwerken	stopvoetje	stopplaatje	60/70	7/10	00/0	1-5	1	0	0	midden	14
Tricot	stopvoetje	stopplaatje	60/70	7/10	00/0	1-5	1	0	0	midden	14
Zig Zag naaiwerk											
Afwerken	naaivoetje	-	60/70	7/10	00/0	1-5	0,5-1	1,5-3	2-4	midden	15
Blindsteek	kordonvoetje	-	70/80	9/12	0/B	1-5	1	2-4	1-2	midden	15
Schulpzoom	kordonvoetje	-	70/80	9/12	0/B	1-5	1	2-4	2-4	midden	15
Tricot	naaivoetje	-	60/70	7/10	00/0	1-5	0,5-1	1,5-3	2-4	midden	15
Knoopsgaten	knoops- gaten-voetje	-	70/80	9/12	0/B	1-5	1	0,25-0,75	2-4	links	16
Knopen	knoopvoetje	knoopplaatje	70/80	9/12	0/B	1-5	1	0	naar gelang knoop	links	17
Kordonsteek	kordonvoetje	-	70/80	9/12	0/B	1-5	1	0,25-0,50	1-4	midden	18
	stopvoetje	knoopplaatje	70/80	9/12	0/B	1-5	1	0	1-4	midden	18
Decoratieve naai- werken											
Perlé-steek	naaivoetje	-	80/90	11/14	B/½	6-9	0-0,5	2,5-3,5	0	midden	19
	stopvoetje	stopplaatje	80/90	11/14	B/½	3-8	0-0,5	0	0	midden	19
Kleine kordon-steek	stopvoetje	stopplaatje	80/90	11/14	B/½	2-9	0,25-0,5	0	0	midden	19
	naaivoetje	-	80/90	11/14	B/½	4-9	0,25-0,5	0,25	0	midden	19
Decoratief stopwerk	stopvoetje	stopplaatje	70/80	9/12	0/B	1-3	1	0	0	midden	19
Spansteek	-	stopplaatje	70/80	9/12	0/B	1-5	0,5-1	0	0	midden	19
Werken met nylon:											
Normaal naaiwerk	naaivoetje	-	70	9	0	1-5	0	2-3	0	midden	-
Stoppen	stopvoetje	stopplaatje	60	7	00	0-3	0	0	0	midden	-

De gewone huishoudelijke werkzaamheden kunnen alle met de universele spanning uitgevoerd worden

GARANTIE-BEWIJS

Bij eventuele materiaal- of constructiefouten aan de door ons geleverde ELNA naaimachine met onderstaand nummer, verplichten wij ons, tot het hieronder vermeld tijdstip, de benodigde onderdelen, welke vervangen dienen te worden, gratis ter beschikking te stellen. De koper kan in dit verband geen andere eisen stellen. Van bovengenoemde garantie zijn uitgesloten, alle herstellingen uit anderen hoofde, zoals normale slijtage en daaruit voortvloeiende schade, t.w. breuk van het aansluitsnoer, defect van de gloeilamp, slijtage van de koolborstels enz. . . . alsmede alle oorzaken van buitenaf.

De koper, die aanspraak meent te kunnen maken op garantie, dient zijn machine voor eventuele reparatie te zenden aan onze ELNA-Service Afdeling.

Alle transportkosten, alsmede schade in geval van onvoldoende verpakking, zijn voor rekening en risico van de koper.

De garantie vervalt, indien de koper de naaimachine niet volgens de fabrieksvoorschriften behandelt, b.v. de voorgeschreven smering of reiniging niet of niet juist uitvoert, een ander naaldsysteem toepast, veranderingen of reparaties door onbevoegden laat verrichten of in geval een voor huishoudelijk gebruik bestemd type ELNA naaimachine voor andere doeleinden wordt aangewend.

Noch tegenover de koper, noch tegenover derden, aanvaarden wij enige verantwoordelijkheid voor enige materiële of immateriële schade, direct of indirect ontstaan door werken met of niet functioneren van de door ons geleverde ELNA naaimachine en wettelijke aansprakelijkheid dienaangaande wijzen wij hierbij uitdrukkelijk af.

GARANTIE ALLEEN GELDIG IN NEDERLAND.

tot 2.10.1964 op de naaimachine
tot 2.10.1962 op de elektrische motor

Naam koper: Mevr. Lamers
Adres: Min. Ringerdstraat
Dinxperlo.

ELNA naaimachine type .. Zigzag..... No. 1293116....

N. B.
In de andere landen, waar een officiële ELNA vertegenwoordiging is, zullen gedurende 18 maanden (1 jaar voor de motor) vanaf de datum van aankoop van de machine alle onderdelen, die een materiaal- of fabricatie-fout vertonen, gratis worden geleverd.

SÖBRUX N.V.
Keizersgracht 399
AMSTERDAM C.